

Az Európai Unió Bírósága

57/10. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2010. június 17., Luxembourg

A C-31/09. sz. ügyben hozott ítélet

Sajtó és Tájékoztatás

Nawras Bolbol kontra Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

A lakóhelye elhagyására kényszerült palesztin csak akkor élvezi az Egyesült Nemzetek palesztin menekülteket segélyező hivatalának védelmét vagy támogatását, ha ténylegesen igénybe veszi azt

Az Egyesült Nemzetek Szervezete hozta létre a United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) (az Egyesült Nemzetek közel-keleti palesztin menekülteket segélyező és munkaközvetítő hivatala) nevű szervet annak érdekében, hogy segítséget és támogatást nyújtson a lakóhelyük elhagyására kényszerült, Libanonban, Szíriában, Jordániában, Ciszjordániában és a Gázai övezetben tartózkodó palesztinoknak. Az UNRWA szolgáltatásaira főszabály szerint az e területeken élő azon palesztinok és leszármazóik jogosultak, akik az 1948-as konfliktus következményeként mind az otthonukat, mind a megélhetési forrásukat elvesztették.

A Genfi Egyezmény¹ határozza meg, hogy ki, és milyen feltételek mellett kaphat menekültstátuszt, valamint azt, hogy e jogállás milyen következményekkel jár. Az Európai Unió viszonylatában az Egyezményből eredő kötelezettségeket a 2004/83 irányelv² ismétli meg.

Az Egyezmény értelmében a „menekült” kifejezés minden olyan személyre alkalmazandó, aki faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkezve és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni.

Az Egyezmény ugyanakkor előírja, hogy e rendelkezések nem alkalmazhatók azokra a személyekre, akik jelenleg nem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosától (HCR), hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervétől vagy ügynökségétől – így például az UNRWA-tól – kapnak védelmet vagy támogatást. Ha e védelem vagy támogatás azonban bármely okból anélkül szűnt meg, hogy e személyek helyzetét véglegesen rendezték volna, e személyeket külön intézkedés nélkül megilletik az Egyezmény által biztosított előnyök.

A palesztin nemzetiségű, hontalan Nawras Bolbol 2007-ben a házastársával együtt a Gázai övezetből vízum birtokában érkezett Magyarországra. Menedékjog iránti kérelmet nyújtott be a magyar bevándorlási hivatalhoz, mivel nem kívánt visszatérni a Gázai övezetbe amiatt, hogy az a Fatah és a Hamasz közötti mindennapos összecsapások miatt nem volt biztonságos.

¹ A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény.

² A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.).

Nawras Bolbol nem vette igénybe az UNRWA védelmét és támogatását akkor, amikor még a Gázai övezetben tartózkodott, azonban arra hivatkozik, hogy családi kapcsolatai miatt jogosult volt az UNRWA védelemére és támogatására. Úgy véli, hogy feltétel nélkül igényelheti menekültkénti elismerését olyan palesztinként, aki már az UNRWA működési területén kívül tartózkodik.

A magyar bevándorlási hivatal elutasította a kérelmét azon indokkal, hogy Nawras Bolbol nem faji, vallási okok, nemzetiségi hovatartozása vagy politikai üldöztetés miatt hagyta el származási országát, és nem jogosult automatikus, menekültkénti elismerésre.

Nawras Bolbol e határozat ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amelynek meg kell vizsgálnia, hogy Nawras Bolbol esetében lehet-e hivatkozni az Egyezménynek a lakóhelyük elhagyására kényszerült palesztinokra alkalmazandó különleges szabályaira. Ilyen körülmények között a magyar bíróság azt a kérdést terjesztette a Bíróság elé, hogy az UNRWA védelmét vagy támogatását élvezőnek kell-e tekinteni valakit pusztán azon tény erejénél fogva, hogy jogosult e támogatásra vagy védelemre, vagy az is szükséges, hogy ténylegesen igénybe vegye azt.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy bár a „palesztin menekült” kifejezés az olyan személyek mindegyikére értendő, akik az 1948-as konfliktus következményeként mind a palesztiniai otthonukat, mind a megélhetési forrásaikat elveszítették, más személyek is jogosultak lehetnek arra, hogy az UNRWA támogatásában vagy védelmében részesüljenek. A Bíróság többek között megállapítja, hogy a térségbeli későbbi háborús cselekmények következtében a palesztinok egyéb csoportjai is lakóhelyük elhagyására kényszerültek, és igénybe vehetik az UNRWA segítségét.

Az Egyezménynek a lakóhelyük elhagyására kényszerült palesztinokra vonatkozó különleges szabályai mindazonáltal csak azokat érintik, akik jelenleg az UNRWA-tól védelmet vagy támogatást kapnak. Következésképpen csak az UNRWA segítségét ténylegesen igénybe vevő személyek tartoznak e különleges szabályok hatálya alá. Azokra azonban, akik e hivatal védelmére vagy támogatására csak jogosultak, vagy jogosultak voltak, az Egyezmény általános rendelkezései vonatkoznak. Tehát az ilyen személyek menekültként való elismerés iránti kérelme egyedi elbírálás alá esik, és a kérelemnek csak faji, vallási okok, nemzetiségi hovatartozás miatti vagy politikai üldöztetés esetén lehet helyt adni.

Ami az UNRWA segítsége tényleges igénybevételének bizonyítását illeti, a Bíróság megállapítja, hogy bár az e hivatalnál való regisztráció elegendő bizonyíték, lehetővé kell tenni, hogy a támogatott erről bármilyen más bizonyítási eszközt bemutasson.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: dr. Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite.”](#) ☎ (+32) 2 2964106